

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಾಗ್ವಂಶ.—ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಪ್ರಧಾನಿ ಕರೆದು ನಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದುರಿಂದ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಏಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬೋಳಿಗ್ರಾ ರಘುರಾಮ್ ಶಿಟ್ಟು.—ಜುಡಿ ಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ಷೆಪ್ಟಿರಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನ್‌ಹಿನ್‌ರಿ ಎನ್‌ಕ್ಷೆಪ್ಟಿರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ಎನ್‌ಕ್ಷೆಪ್ಟಿರಿ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಅಡಣ್ಣ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹಾಯಾಮು ಹೋಲ್‌ನ್ ದಿಷ್ಟಾಂದು ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಾತನಾಡಬಹುದು ಏಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಹೋಲ್‌ನ್ ದಿಷ್ಟಾಂದು ಬಂದಾಗ ಕಲಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಈ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನ್ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಳ್ಳಿ ರ್ಹೆ ಮೆಂಟ್ ಫೋಷನ್ ಅನ್ನು ಹೆಂಡಿಂಗ್ ಇಟ್‌ರೆ ಚೆರ್ಚ್ ಮಿನಸ್‌ರ್ ಹೇಳುವ ಬಹಿನಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ.

Mr. SPEAKER.—In view of the fact that plenty of opportunity is available and in view of the clarification and the statement made by the Chief Minister, I withhold my consent to the adjournment motions.

Statement of the Chief Minister re : the Mahajan Commission Report on Border Issues

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವಾದಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜಂಚೆ ಮಾಡಲು ದೇಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರ್ಕಾರಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೋ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಕಾಜಿನ್ ವರದಿ ರೂಪ್ ಜಂಚೆ ಮಾಡಿದರೋ ಅಥವಾ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೋ ಎಂಬುದು ನರಿಯಾಗಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕರೆದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಇವರು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮಾತಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿ ಯಾವುದನ್ನು ಜಂಚೆ ಮಾಡದೆ ತುನಿಸಿ ವಾಪಣ್ ಬಿಂದಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡಗೆ ತಿರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾತಾರಾಜನ್ ಪರಾಯಂ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯಾ ಒಂದು ಧ್ಯಾದಾದ ನಿಧಾರಣನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿದ್ದು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದುರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು ನಿನಾಯಿತು, ಏನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು ಮತ್ತು ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡು ಕಾಖು-ವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಪಾಠ್ಯರ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಜಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾತಾರಾಜನ್ ವರವಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತೇವಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನರ್ಧಪ್ಪ ಕಾಲ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಒದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯ ಮನ್ನು ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟ ಕಂಗಳ್ ಮತ್ತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತಾರಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಮಾಡಬಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವತ್ವ ನಿಲ್ಲಿತ ಇದೆ ಇದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿವಾರೆ. ಇದು ಯಾವಾಗ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ? ಆಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುಖ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಿಂದಿರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವರವಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಎ. ಬಿ. ನಾಯಕರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋದರು ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮಾತನಾಡಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ

ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕ್‌ಫೋರ್ಮ್ ಕೆಪಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರಣಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತಾ ಕುದಿದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೈಚಿಟ್ಟಿರಬಹುದೆಂದು ನಮಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತು, ಆ ಸಂಭಿಗೆ ಇಂವಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಬಂದಿರಲ್ಪಡವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆಯಾ ಕೂಡ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪದ್ದವಾಗಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲ್ದಾಪ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

Sri B. P. GANGADHAR.—It is stated that the Chief Minister had a talk with the Prime Minister apart from the Congress President and others. He knows that this House has passed a Resolution and he also knows the sentiments of this House. We would like to know whether he had a talk with the Prime Minister in this matter and if so, what is the result of it.

SRI B. B. SAYANAK.—May I know whether the Chief Minister was late in attending the Working Committee meeting?

ಶ್ರೀ ಏರ್ಮೇಂದ್ರ ಪಾಟಿರ್.—ಅಳ್ವಕೆರ್ನೀ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಯಾವ ಉದ್ದೇಶ ಕಾಗು ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕೆಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಣಿಂಗ್ ಅಡಿಂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂಬುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕೆಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧಾನ ಮಾತ್ರಗಳು ಸಹ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಡಿಂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಹಾಜಿನ್ ಕಮಿಟಿನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಬ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೌದಲು ಅದೇ ವರ್ಕೆಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವವರೇ ಈ ಗಡಿ ಜಗ್ಗಾರವನ್ನು ತ್ರಿಮಾರ್ಚನ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಅಯೋಗ್ಕೆ ಒಷ್ಟಿ ಸಬ್ಜಿಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರು. ಬಹುತ್ತಃ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಆ ಅಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲ್ಪಡೆನೇರ್ಲೇ ಎಂದು ನಂಗಿಸಿನ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇದು ಮತ್ತೆ ವರ್ಕೆಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಚಚೆರ್ಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕೆ ದ್ಯು ನಾಭಾವಿಕ. ವರ್ಕೆಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಚಚೆರ್ಗಿ ಬಂದಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನ ಪ್ರದರ್ಶನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಂಪವಾಗಿ ವಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದಿತ್ತು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಡ್ವಿಯಿಂದ ಮಹಜನ್ ಕಮಿಟಿನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ ಬ್ಯಾ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ವರ್ಕೆಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಅಳಿಯಬಾರದು. ವರ್ಕೆಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರಬಹುದು, ಇದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೆ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ನಿರ್ದನ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೆ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇರುಬಾಗಿದ್ದಾರೆ, ವೈ. ಬಿ. ಚವಾಣಿರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಇರುವಾಗಿರೇ ಇದರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏರಾಡಿತ್ತು. ನಾವು ಕೂಡ ಹೊಗಿ ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಅಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಸಂಬಂಧಿತವಾದ್ಯರು ಅಲ್ಲಗೇಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಐರ್ಲಿಂಡ್ರ ಹಾಟ್‌ಗ್ರೆ. ನನಂಬಿಡರಿ ಪಾದ್‌ರವರು ವರ್ಕಿಂಗ್‌ ಕಮಿಟಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ. ಅವರನ್ನು ಕರೆಯುವ ಅಪ್ಪತ್ತಕರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಏನಾದರಿಂದ ಸಿ.ಪಿ.ಎಂ. ಸರಕಾರ ಬಹುಶಿಗೆ ಬಂದರೆ ಆಗ ಆ ಸರಕಾರದವರು ಶ್ರೀ ನಂಬಿಡರಿಪಾಡ್‌ರವರನ್ನು ಕರೆಯಬಹುದು ಮತ್ತು ವರ್ಕಿಂಗ್‌ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಅವರು ಕರೆದಾಗ ಬರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕರೆಯುದೇ ಇರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅಂದು ವರ್ಕಿಂಗ್‌ ಕಮಿಟಿ ಪ್ರೀರಿದಾಗ ಅಲ್ಲಗೇ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿಂದರಿಂದಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅವರ ದೇಹ ಸಾವೃತ್ಯ, ಸರಿಯಾಗಿರಲ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಬ್ಧಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲದ್ದಿ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರಥಾನ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇತಕ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಯಿಗೆಕ್ಕನ್ನು ಚೆಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಂದಾಡಬೇಕಂದೂ ಕೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಚಕ್ಷಿಯೂ ಅಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾನೂ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವಿ. ಪಿ. ನಾಯಕ್ ಅವರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಿನನ್ನು ಹೋದೆವೆ ಎನ್ನುವು ಪುರಿ ಬೋ ಕೇಳಿದರು. ನಾನೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯಕ್‌ರವರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿ ವಿನೋದ ಹೋದೆವೆ. ಅದರೆ ಇದರಿಂದ ವಿಚಾರ ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ಅವರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ನಾನೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ

(ಶ್ರೀ ಏರೋಂಡ್ ಪಾಟೀರ್)

ಮಾಡಲ್ಪ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಇಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆಯೇ ಬರುವ ಮನ ನಾಯಿತು. ಹಿಕೆಂದರೆ ಹುಬ್ಬಿಳಿಯಲ್ಲಿ ಅದ ಗಲಭೆಗಳ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯತು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕೆಲ್ಲಾಂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊದಿದೆ ಮೇರೆ ಅಲ್ಲ ನಡೆದ ಗಲಭೆಗಳಬೇಗೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯ ಎಂದು ನನಗೂ ತಿಳಿ ಬಂತು. ಇದರಿಂದ ನಿನ್ನೆಯೇ ಕೃಪಾನಿಂದದ ಹಿಂದಿರಿಗಿ ಬಂದಾಗ ಅವರು ನನಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಕ್ಕಿನ ತಿಳಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ನಾನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಗ ಮೌಲ್ಯ ಮೌಲ್ಯ ಗೊಳಿಸಿದೆ ಮೊದಲೇ ಚೂಂಬಾಯಿಸಲ್ಪಿ ನಡೆದ ಗಲಭೆಗಳು ಬಗೆಗೆ ಅಲ್ಲ ನೊಂದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರೆಡನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಬಂದೆ, ಆದರೆ ಮಹಾಜನ್ ಪರಾದಿ ಬಗೆಯ್ಯಾವುದೂ ಸ್ವಾತಾತ್ರ ಮಾತಾದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆರಾಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮಹಾಜನ್ ಪರಾದಿನನ್ನು ಪ್ರತಿ ಯಾಗಿ ಒಪ್ಪುವುದೆಂದು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹ ನಿಲ್ದಾಂ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಕಮಿಟಿನ ಪರಾದಿ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ವಾದ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಟಿನ ಪರಾದಿ ಪೂರ್ವ ಒಪ್ಪೆ ದೇ ಇದರೆ ನರಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ವಿಕ ಒಪ್ಪೆ ಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ವಾದ ಇದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿಷಯಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಧಿಗಾಗಿ. ಇದರ ಬಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಫೆಕ್ ಮಾಡಬೇಕೋ ನಂತರಾಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳಿಗೆ ಪಿಂತ್ರೋ ನಾಲ್ಕುನೇ ತಾರಿಯು ವರ್ಕೆಂಗ್ಸು ಕಮಿಟಿ ಸಭೆ ಸೆರುವಾಗ ಇದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬುಕಿತವಾಗಿ ಯಾವಾಗ ಬಿರುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇಂಡೆಫೆನೆಂಜ್ ಅಗಿ ಪೂರ್ವೋಪ್ಪೊನ್ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ನಾವು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಾತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ನಾನು ರಾಯಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ನುಟ್ಟಿರುವ ಬಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ದಾಂ ಸೂಚನೆ ಕೂಹಿಸಿದೆ. ಮತ್ತು ಬಂದು ಕಾಲ್ ಅಂತ್ರಾಂ ನೂಚನೆಯನ್ನೂ ಕೂಹಿಸಿಸಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಅಡ್ಡಿಟ್ ಮಾಡಲ್ಪ. ಆದ್ಜನ್ ಪೆಂಟಾ ಪ್ರೋಫೆನ್ ತರಲು ಕಾರಣ ಇತ್ತೆ; ಇದರಲ್ಲಿ 34 ಗುಡಿಸಲುಗಳು ನುಟ್ಟು ಹೊದಿದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ನುವಾರು 200 ಗಜಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಫೇರ್ ಬಿಗ್ಗೆದೂ ಯಿಂದಿಂಬಿಂಬಿ ಇದ್ದರೂ ನಾನೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಪರಾದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ನರಿಯಾದ ಸರಾಯ ಕೊಳ್ಳುರು ಎಂದು ಕಾಣಲ್ಪ. ಮುಳುಗು ಗುಡಿಸಲು ನುಡುವಾಗಲೇ ಇವರನ್ನು ನಹಾಯಿಸುತ್ತೇ ಕರೆದಾಗ ಬರಲ್ಪ. ಅಗ ಬಂದಿದ್ದೀರೆ 38 ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಲ್ಲಿ ಕೂಡಲ್ಪ ಎಂದು ಈ ರಿಂತ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಾನೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅಗ್ಗಿಶಾಮಕ ದಳದವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ನಿರೀಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ 34 ಗುಡಿಸಲುಗಳು ನುಡುವವರೆಗೂ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಂತರ ನೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವ ತರಹ ಕೃಷ್ಣವನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪ ಎನ್ನುವ ಎಷ್ಟುವಸ್ತು ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಹುನು ತ್ತಿನೆ.

3-00 P. M.

ಕ್ರಿಷ್ಟೇತು ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ ನ್ನೆಂದಿಲ್ಲಯೇ ಪಾಣಿ ಒಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಗೆ. ಅಗ್ಗಿಶಾಮಕ ದಳಕ್ಕೆ ನಮಾಚಾರ ಕೂಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದ ಯಾವ ವಕಸೆಬ್ಬನು ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಪಾಣಿ ನೀಗಿದಾಂತಿನೆ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಇಲ್ಲರಾತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೇ ಅಗಲ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಎಷ್ಟುವಸ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಭೀಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಾತ್ಮಿನೆ.

ಹುಬ್ಬಿಳಿಯ ಮಾನಿಸಿವಿಂತಿಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ಕ್ರಮ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾದುದು. ಅವರು ಇನ್‌ರೆ ಏನೇನು ಸವಲತ್ತು ಗಳನ್ನು ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ವೆಚ್ಚೇ ವಾಡಿದಾಗ್ಗೆ ಅದು ಬಹಳ ಶಾಖೆಯಾದುವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿನೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುವಿದಿತ್ತೆ; ದೆಯುವಿಟ್ಟು ಇರಲು ನೆರೆಯಲ್ಲಿದೆ ಭಯಾದಿಂದ ಇರುವಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ನೂರಿನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲೆಡುಪುಡಕ್ಕೆ ಬದರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅವರು ಹಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಂ 54 ರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಬಂದು ನೋಡಿನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ತಾವು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕದೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—**ತಾವು ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.** ಅದನ್ನು ನಾನು ನೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎರ್ಲೆಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾಗಕ್ಕನವರು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಕಾರ್ ಅಚ್ಚಿನ್ನೆಂಬ್ರೆ ಹೋಪ್‌ನ್ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಗುಡಿನಲಾಗಳು ಸುಷ್ಟು ಹೋದ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಈವೆತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇನ್‌ಫ್ರೆಂಡ್‌ನ್ ನಂಗ್ರಹ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಿಬುತ್ತಃ ನಾಳೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾನು ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಅನ್ನುನ್ನತ್ತಿದೆ.

ನಮಗೆ ಇನ್‌ಫ್ರೆಂಡ್‌ನ್ ಬಂದಾಗ ಎಪ್ಪರಮಣಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಹುದು. ಈವೆತ್ತು ಏನೂ ಗೋತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಬಹುಕ್ಷಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಳೆ ಈ ನವೆಯರ ಉಳಗಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಲು ನಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—I have sent a Call Attention Notice about Sirsi incident. May I know what has happened?

Mr. SPEAKER.—I do not know what has happened to it. I shall find out.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ತಿಪ್ಪೆ.—ನಾವ್ಯಾಲಿ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಲ್ಲಿ ಕಾರ್‌ಕಾನೇ ನನಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಚೆ ಬಿಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಎಸ್. ಶಿ. ದೇಸಾಯಿ, ಅಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲರು, ಧಾರವಾಡ ಇವರು ಹುಳುಕಲು ಗೋಡಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದೆ ತ್ತೇನೆ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿ, ಅದನು ಜೋಡಿಪಾನ ವಾರಿಟ್ಟು ಅಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಚ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ ನನಗೆ ವಾಪನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು ತಮಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟ್‌ಎಂ ನಾಗರಾಜ್.—ಚೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹುಳುಕಲು ಗೋಡಿ ಅಕ್ಕೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇಳ್ಳಿರೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಗಂಗಾರಾಂ.—ತುಮುಕೂರು ಬೆಳ್ಳೆಯಲ್ಲಿ ಭಾ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವರೂಪಾಡುತ್ತಿರುವುದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೇನೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಚ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಬರುವ ತಿನಿವಾರ ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಮಾಂಡ್ ನಭೇಸು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಗಂಗಾರಾಂ.—ನಾಲ್ಕುವರ್ಷದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಡತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ರ್ಯಾತರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ನಾಕಿರುವ ದಾಸುವಾರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇರ್ಲಾಳವೋ ಅಥವಾ ಉರುಬು ಬಿಟ್ಟು ಹೆಗೆಗೆಳವೋ ಎಂದು ನಮಗೆ ಬಿರೆಯಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನರು ಉರಿಸಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕುವರ್ಷದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಯಾರೂ ಉಂಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವಿದ್ದು. ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಜನ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಗೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿವುದು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಗಂಗಾರಾಂ.—ತೀವ್ರಾನವಾಡುವವರಿಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಿಂದೆ ಅರರೂ ನಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮದು ಕ್ರಾಪು ಪ್ರವೇಶಾಡೆದೀರಿದ ಈಗ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲುಮಾಡುವಾದನು ಡಗಣಿಬೇಕು, ಮುಂದೆ ಸರಿಯಾದ ವಾರಾಪು ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲವರು ನಳರು ಇನ್ನೂ ರೈ ಉಪಾಯಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜಮಿನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.